

100

Teresa
Pàmies

DOSSIER DE PREMSA

Tal dia com avui, el 13 de març del 2012, moria Teresa Pàmies

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

C Institució
de les **Lletres**
Catalanes

PRESENTACIÓ DE L'ANY

Fa 100 anys va néixer la que molta gent ha definit com la gran cronista d'una època, com la memòria viva de la nostra història; però, com la mateixa Teresa Pàmies ens recorda: «de memòria, cadascú té la seva».

Ara bé, tot i que es qualifiqués com a cronista al rebre el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes, només cal obrir un llibre seu per veure que ens porta més enllà la crònica, el reportatge i el llenguatge periodístic. I és que la literatura no és només sinònim de ficció. Capacitat d'anàlisi, autocrítica, intel·ligència, humor, un vocabulari ric i precís, una veu personal i única... són alguns dels aspectes que podem trobar, avui, amb una descoberta o relectura de les seves obres. I principis: compromís polític amb la llengua, el país, l'antifeixisme, el progrés social. En definitiva, una literatura compromesa com a eina d'informació, memòria i crítica.

Una obra que inclou una cinquantena de llibres, teixits així, peça a peça, com orgullosa modista que un dia va ser, com la dona de família pagesa, autodidacta, lectora empedreïda, estudiant de periodisme a Mèxic, que va viure la guerra com una jove comunista destacada, que va passar trenta anys a l'exili i va retornar a casa havent guanyat el Premi Josep Pla al qual havia optat per correu.

Commemorem aquests 100 anys del seu naixement (i només set de la seva mort), per celebrar, per defensar, per dotar de vigència, per reivindicar i sobretot per fer de pont per arribar als seus llibres. I ens dotarem de totes les eines que puguem: teatre, música, xerrades, simposi, exposicions, clubs de lectura, espectacles juvenils i infantils, conferències, reedició de llibres, activitats a les biblioteques, als centres d'ensenyament... I encoratjant tothom qui ho vulgui perquè hi participi activament.

No volem que aquesta commemoració sigui només una oferta de propostes més o menys reeixides, més o menys seguides, més o menys conegudes, sinó que sigui una convocatòria oberta a tothom, a tots els que la van conèixer, la van seguir, la van llegir, i també a tothom que la vulgui descobrir ara, llegint-la i dialogant-t'hi avui. Us animem a muntar un recital, una obra de teatre, una taula rodona, a fer una novel·la gràfica o tot allò que vulgueu... només cal que mireu el darrer full d'aquest dossier de premsa i us poseu en contacte amb nosaltres a través del correu electrònic o les xarxes socials. Farem tot el que estigui en les nostres mans per ajudar-vos en l'objectiu comú que pugui dialogar amb el nostre present.

També animem a tots els mitjans de comunicació a fer-se ressò de les seves paraules. Ella va tenir una intensa activitat periodística i molts dels seus articles i intervencions segueixen sent del tot vigents, plens de lucidesa i diagnòstic que desafien els anys. Estem a la vostra disposició per subministrar-vos tot el material que preciseu. Us encoratgem a obrir espais al vostre mitjà per a Teresa Pàmies.

Fem aquesta crida, aquesta sincera invitació, per a ser fidels a la seva voluntat: ella volia arribar a tothom, amb tota la dignitat que aquest *tothom* significava.

COMISSÀRIA

Montse Barderi Palau (Sabadell, 1969). Escriptora, periodista i filòsofa, especialista en estudis de gènere. Ha publicat set llibres tant de literatura com de filosofia pràctica, ha estat traduïda al portuguès, romanès, castellà i italià. El seu darrer llibre és *Dones Úniques* (Columna, 2018), el retrat de 86 dones catalanes de tots els àmbits i èpoques, on també hi apareix Teresa Pàmies.

Col·labora a diferents mitjans de comunicació, com ara El Punt-Avui, amb articles d'opinió, entrevistes i crítica cultural.

Ha estat membre de la junta Filosofia i Gènere de l'UB, subdirectora del X Simposium Internacional de Filòsofes IAPH dirigit per Fina Birulés; finalista del premi Ramon Llull de les lletres catalanes l'any 2007; patrona fundadora de la Fundació Maria-Mercè Marçal, i una de les seves obres ha format part del projecte guanyador eTwinning 2015 en l'àmbit Europeu de Ciutats Educadores.

Més informació a www.montsebarderi.com

OBJECTIUS I EIXOS DE L'ANY TERESA PÀMIES

És Teresa Pàmies bàsicament una escriptora del seu temps, és a dir, algú que pensava, raonava i explicava per als seus contemporanis? potser ella parlava amb els seus contemporanis, però que el seu discurs pren actualment molta més força, perquè la distància permet esquivar l'opacitat del present immediat.

L'objectiu d'aquest any és que Teresa Pàmies ens interpel·li des del nostre present, a través de la lectura de les seves obres. Unes obres que conviden a la reflexió, al descobriment del passat recent (i vigent) i a la mobilització; a la necessitat de posar límits al poder econòmic, a un capitalisme que ens aboca a la destrucció mediambiental, i que ella ja denunciava; a la necessitat de mantenir la dignitat, com a éssers humans, per molt dures i brutes que siguin les circumstàncies; a la importància de l'esforç personal per sobre dels desastres col·lectius.

El seu estil es pot qualificar de directe, però també de sincer, honest i real, amb principis i conviccions; en definitiva, ple de noblesa.

Els eixos que treballarem durant aquest any són:

- Feminisme
- Política, compromís social i ètic
- Literatura / novel·la
- Periodisme
- Memòria històrica / construcció del jo a través del relat
- Autodidactisme
- Viatges
- La vellesa i la mort

ACTUACIONS DE L'ANY

ACTE INSTITUCIONAL CENTRAL

L'acte central d'homenatge inclourà un espectacle teatral creat per a l'ocasió a partir de l'obra *Testament a Praga*.

TESTAMENT A PRAGA

Tomàs Pàmies, un destacat comunista exiliat durant la dictadura franquista, viu a Praga i redacta les seves memòries just deu anys abans de morir, l'any 58. Demana a la seva filla Teresa que les passi a net i que no toqui res, «donada com és a les fantasies». Però Teresa fa molt més que copiar aquestes memòries a màquina: contestarà cada segment de la seva vida iniciant una correspondència impossible que iniciarà justament el dia del seu enterrament. Així crearà un text ple d'admiració i d'estimació cap al pare i a la vegada valent, capaç de discutir-li les seves opcions vitals o d'estar en desacord amb la invasió de Txecoslovàquia per part de la Unió Soviètica durant la Primavera de Praga.

Teresa Pàmies, des del seu exili a França, presenta aquesta obra al premi Josep Pla, com si enviés una carta dins una ampolla amb un destí ben incert, i guanya. És l'any 70, Franco encara és viu; Pàmies obté un visat per recollir el premi i ja no tornarà a sortir mai més del seu país. Té 51 anys i una vocació literària imparable que la portarà a escriure més d'una cinquantena de llibres entre novel·la, assaig i periodisme...

Per commemorar els 100 anys del seu naixement, per primera vegada, es porta a escena aquest text qualificat per la crítica com a «ambiciós i polèmic»; amb el temps també hem vist que bellíssim i inoblidable.

Direcció : Jordi Bosch

Intèrprets: Emma Vilarasau i Jordi Bosch

Adaptació teatral: Montse Barderi

ACTIVITATS ACADÈMIQUES

SIMPOSI TERESA PÀMIES, POLÍTICA, MEMÒRIA I LITERATURA

Institut d'Estudis Catalans, Sala Pi i Sunyer

8 d'octubre de 2019

L'obra de Teresa Pàmies (Balaguer, 1919 – Granada, 2012) reflecteix la seva trajectòria vital i la de tota una generació que va patir la guerra i les conseqüències d'una llarga dictadura. Compromesa políticament amb el comunisme, va viure exiliada a Mèxic, Belgrad, Praga i París, fins que el 1971 va tornar a Catalunya, amb el primer llibre, *Testament a Praga* (1971). A partir d'aleshores, va col·laborar en nombrosos mitjans de comunicació i va publicar novel·les, memòries, dietaris, llibres de viatges..., sempre amb un pòsit autobiogràfic manifest i amb un compromís polític i social inequívoc. Amb motiu del centenari del seu naixement, el simposi «Teresa Pàmies, política, memòria i literatura» vol analitzar l'extensa crònica del seu temps que va confegir.

Organització: Institució de les Lletres Catalanes, Societat Catalana de Llengua i Literatura (IEC)

Col·laboració: Ajuntament de Balaguer, Associació d'Escriptors en Llengua Catalana, Departament de Filologia Catalana de la UAB, Grup d'Estudi de la Traducció Catalana, PEN Català

Coordinació: Montserrat Bacardí i Francesc Foguet

EXPOSICIÓ ITINERANT: «TOT ÉS EN ELS LLIBRES. TERESA PÀMIES»

«Tot és en els llibres», acostumava a dir Teresa Pàmies; i és ben cert que tota la seva trajectòria vital es troba recollida en la cinquantena d'obres que va escriure.

«Tot és en els llibres» també pot voler dir que tot allò que compta, tot allò que importa, el que val la pena pensar, fins on podem concloure, ho podem trobar en els llibres.

Aquest joc de profunditats i significats que acabem de mostrar amb el títol d'aquesta exposició és un aspecte recurrent en la seva obra, que sovint ens permet anar més enllà d'una lectura aparent o literal.

Dins del conjunt d'actes en homenatge a l'autora, la Institució de les Lletres Catalanes ha creat una mostra de petit format. La prioritat d'aquestes exposicions és crear una eina divulgativa i que permeti una itinerància àgil, amb un sistema de transport econòmic i sense costos de muntatge per a les seues que la demanin.

L'exposició es compon de 6 plafons de 85 x 200 cm. Es produiran diverses còpies de l'exposició que es mouran pels circuits habituals d'itinerància de la Institució de les Lletres Catalanes, el Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya, l'Institut Català de les Dones i el Departament d'Educació.

CATÀLEG D'ACTIVITATS PER A BIBLIOTEQUES

El Servei de Biblioteques de la Generalitat de Catalunya ha creat un catàleg d'activitats vinculades a la commemoració, on s'inclouen espectacles de petit format, xerrades d'especialistes i l'exposició itinerant.

ESPAIS ESCRITS

S'inclourà Teresa Pàmies al Mapa Literari Català www.espaisescrits.cat/que-fem/mapa-literari-catala i en el catàleg d'autors que s'ofereixen dins dels programa **clàssics catalans al club de lectura**, on, amb la col·laboració del Servei de Biblioteques, s'ofereixen sessions dinamitzades per especialistes dins dels clubs de lectura.

TERESA PÀMIES ALS CENTRES EDUCATIU

Conjuntament amb el Departament d'Educació, s'han preparat un seguit de materials vinculats a Teresa Pàmies que es posaran a disposició dels centres a través de la plataforma XTEC, Xarxa Telemàtica Educativa; entre d'altres, una narració sobre Teresa Pàmies provinent del llibre *Dones úniques* (Columna, 2018)

MÉS ACTIVITATS DE L'ANY

19 de febrer

Celeste Alías interpreta boleros comentats per Teresa Pàmies dins de l'entrega 19è premi Amat-Piniella, Manresa

En la cerimònia de lliurament del dinovè premi Joaquim Amat-Piniella, feta el dimarts 19 de febrer, a les set del vespre, a l'Auditori de la Plana de l'Om, de Manresa, Celeste Alías interpretarà boleros comentats per Teresa Pàmies en el llibre *Coses de la vida: a ritme de bolero*.

19.00 h

l'Auditori de la Plana de l'Om, Manresa

13 de març

Homenatge a Teresa Pàmies amb Montse Barderi i Jordi Bosch

L'escriptora i filòsofa Montse Barderi ens introduirà a la vida i obra de la també escriptora i activista política Teresa Pàmies. L'actor Jordi Bosch, actor de teatre, cinema i televisió, ens recitarà fragments d'algunes de les novel·les, dietaris o reculls de l'escriptora nascuda a Balaguer.

19.00 h

Abacus Balmes, Balmes, 163, Barcelona

12 d'abril

Lletres al Parlament

Teresa Pàmies serà una de les autores que protagonitzaran l'acte, que consisteix en una lectura de textos per commemorar les efemèrides de l'any al voltant de la diada de Sant Jordi i on els lectors i lectores són càrrecs institucionals i representants de la societat civil.

Organitza: Institució de les Lletres Catalanes i Parlament de Catalunya

Parlament, Barcelona

29 de setembre

Ruta Literària Teresa Pàmies

Ruta creada amb l'objectiu d'entendre i endinsar-nos en l'obra de l'escriptora des de diferents vessants. Així, a més de conèixer els aspectes biogràfics i llegir fragments de l'obra de Teresa Pàmies, convidarem els assistents a descobrir els indrets que van inspirar la seva obra i que van ser presents al llarg de la seva vida.

Balaguer

6 d'octubre

Representació de l'espectacle Teresa Pàmies 1919-2019. La llibertat irrenunciable.

Viure i escriure al Teatre Municipal de Balaguer, una mirada artística a una vida apassionant amb quatre actors, dos músics i cinc cantants, caminant per la seva vida i la seva obra.

Una proposta artística dirigida per Enric Arquimbau i produïda per Bada-pas Iniciatives Culturals.

Teatre Municipal de Balaguer

CATÀLEG D'ESPECTACLES

Al llarg de l'Any Teresa Pàmies es realitzaran diversos espectacles basats en l'obra de l'escriptora o sobre la mateixa Teresa Pàmies, que s'aniran oferint pel territori. S'ha creat un catàleg d'espectacles a disposició de les entitats que hi estiguin interessades.

CRÒNIQUES DE TERESA PÀMIES

L'objectiu d'aquesta selecció de textos és donar a conèixer la vida i l'obra de Teresa Pàmies, escriptora, feminista i activista política, en totes les seves vessants: la persona, les novel·les, els diaris, els articles i els reportatges.

A partir d'unes notes biogràfiques, anem component un viatge amb fragments variats dels seus escrits per aconseguir, en cinquanta minuts de lectura dramatitzada, una visió àmplia de la vida, el pensament i els fets d'aquesta dona pionera, valenta i imprescindible per entendre la nostra història contemporània.

Fragments del seus llibres: *Quan érem capitans*, *Testament a Praga*, *Gent del meu exili: inoblidables*, *Va ploure tot el dia* i d'articles, entrevistes i comentaris d'obra conformen aquest *Collage Pàmies*. Un viatge apassionant, ple de personatges, d'anècdotes i de records del seu activisme polític, del seu llarg exili i del seu retorn a Catalunya. Són records viscuts que ens permeten entrar i sortir de la història, evocar-la i reviure-la al mateix temps. Allò que la va fer feliç i allò que li va fer mal. El que la va instruir i el que li va permetre afrontar les situacions difícils.

La descripció dels espais, dels moments, dels personatges, de les sensacions de l'autora, ens van apropant a un paisatge humà entre guerres i postguerres, a Amèrica i a Europa, que ens lliga a la vivència; un paisatge tan clar i tan ric que ens permet reviure'l una vegada i una altra i entendre que encara és possible lluitar per l'alliberament personal i col·lectiu.

Dramatúrgia: Q-ars Teatre

Direcció: Anna Güell

Actriu: Tilda Espluga

Durada: 50 minuts

TERESA PÀMIES, LA LLENGUA COM A OFICI.

CONFERÈNCIA-CONCERT A CÀRREC DE BIG MAMA MONTSE

Big Mama crea un espectacle a partir de la seva passió personal cap a l'obra de Teresa Pàmies, un homenatge en forma de conferència-concert amb 10 cançons.

Explicació espectacle:

Quan vaig començar a llegir l'obra de Teresa Pàmies, em va semblar una autora fora del comú, d'escriptura meticulosa, que parlava des d'una perspectiva diferent, amb un intens component humà i una visió d'esquerres i feminista. Vaig entusiasmar-me per llegir-la i, poc a poc, vaig aconseguir bona part dels seus llibres, llegint-la amb fruïció. Reflexionant sobre aquelles lectures, vaig reforçar les meves conviccions feministes i d'esquerres, de tal forma que Teresa Pàmies va esdevenir un referent per a mi, principalment pel seu compromís íntegre amb el seu pensament i ideari, però no només per això, sinó també per ser una escriptora d'excepció. Tal i com ella mateixa exposava a les seves conferències. «Escriure és una qüestió d'ofici», deia, que ella va exercir amb mestratge i autoritat. Tot i combregar amb valors d'esquerres, ben distants del context polític que li tocà viure d'ençà que començà a publicar, la seva forta personalitat i persistència la va dur a ser respectada i considerada, fins i tot pels seus detractors. Els seu estil es va anar depurant amb els anys, dedicant-se amb cos i ànima l'ofici d'escriure, en el qual s'hi percep un extraordinari gaudi per la paraula i l'expressió afinada.

Visqué d'acord amb els seus principis i li agradava molt estar al dia en temes culturals. Era ben normal trobar-la al cinema, al teatre o a algun concert, fins i tot quan els impediments físics de l'edat l'obligaven a emprar els ascensors per accedir a les sales amb el seu espòs, seguint fidels les cartelleres i estant al corrent de l'actualitat cultural. La seva obra literària va ser molt prolífica i comprèn novel·la, narrativa històrica, narrativa de viatges, cròniques, articles, etc, i ha escrit originalment en català i castellà. Compto als meus prestatges amb quaranta-quatre dels seus llibres, dels quals trenta-vuit són títols diferents i sis més són repetits d'edicions diferents. Tal fou la meva passió per l'autora que, amb una conferència-concert molt especial, desitjo homenatjar amb cançons per recordar-la.

Intèrprets: BIG MAMA MONTSE: veu i guitarra

HOLA, SOC LA TERESA. UN VIATGE PER LA VIDA DE TERESA PÀMIES

L'obra repassa la vida de Teresa Pàmies en quatre moments clau: infantesa, joventut (guerra), maduresa (exili) i vellesa a través de diferents anècdotes i amb una escenificació teatralitzada de la seva biografia.

Damunt l'escenari (presidit per un mapamundi de fons), trobem quatre espais definits: el de la infantesa, amb una cadira blanca petita; el de la joventut, amb una cadira blanca plegable i un casc de soldat; el de la maduresa, amb una maleta de viatge, i la de la vellesa, amb un vell balancí, també blanc.

L'actriu, amb un mer canvi de sabates i algun gir en el seu vestuari, anirà presentant al públic la vida de Teresa Pàmies amb un to distès i un llenguatge proper per a fer arribar la història del personatge al públic més jove.

Un espectacle per a infants a partir de 7-8 anys.

Intèrprets: Berta Rubio

Companyia: Laberta Delpoblet

COSES DE LA VIDA: A RITME DE BOLERO

Cada dimecres, durant més de cinc anys, Teresa Pàmies va participar en el programa *Els matins* de Catalunya Ràdio —conduït per Josep Cuní— comentant alguna notícia d'actualitat, algun fet de la vida quotidiana de la gent corrent. Amant com era dels boleros, la Teresa en triava sempre algun per il·lustrar el tema que havia tractat.

L'autora opinava que les coses de la vida, fins i tot les més sòrdides i desagradables, es podien explicar sense fastiguejar ni avorrir el personal. En el llibre hi trobem una selecció d'aquells *fulletons* llegits al programa *Els matins*, acompanyats de la lletra del bolero que Teresa Pàmies cregué que més li esqueia.

La veu de Celeste Alías i la guitarra d'en Dani Pérez posen música als boleros que Teresa Pàmies va comentar en el llibre *Coses de la vida: a ritme de bolero*. Xavier Serrano donarà vida a les cròniques que va escriure escriptora.

Intèrprets: Celeste Alías (veu), Dani Pérez (guitarra), Xavier Serrano (rapsode)

PUBLICACIONS

REEDICIONS DE L'OBRA DE TERESA PÀMIES

Llibres editats recentment:

Quan érem refugiats, Sembra Llibres, 2017

Vacaciones aragonesas, Xordica Editorial, 2018

Si vas a París, papà... Diari de maig del 1968, Tigre de Paper Edicions, 2018

Noves edicions i reedicions previstes durant aquest any:

Matins de l'Aran, Tushita edicions, 2019

Gent del meu exili, Ed. Empúries, juny 2019

Memòria dels morts, Ed. Empúries, juny 2019

Amor clandestí, La butxaca, tardor 2019

OBRES SOBRE TERESA PÀMIES

Amb motiu de la commemoració s'estan preparant dues publicacions.

Actes del Simposi Teresa Pàmies, Política, Memòria i Literatura

Les actes del Simposi es publicaran entre final del 2019 i inici del 2020 per part de Publicacions de l'Abadia de Montserrat.

Biografia de Teresa Pàmies

Montserrat Bacardí està treballant en una biografia sobre l'autora, que editarà la Institució de les Lletres Catalanes.

TERESA PÀMIES BERTRAN

Biografia

Teresa Pàmies és una de les grans escriptores de la literatura catalana del segle XX i una de les més llegides. Ha publicat novel·la, dietaris, cròniques, llibres de viatges i assaig.

Va néixer a Balaguer (La Noguera) un 8 d'octubre de l'any 1919, en una família pagesa i pobre (que, com ella mateixa aclareix, no vol dir miserable).

Des de ben jove va ser introduïda pel seu pare, Tomàs Pàmies, en el comunisme. I de la seva mare, Rosa Bertran, va rebre «influències divergents però complementàries»; així, sempre va reivindicar tant l'esperit rebel marxista del seu pare com la moral cristiana de la seva mare, exemple de laboriositat i bondat.

Una imatge evocada sovint en la infantesa de Pàmies és llegint versets pamfletaris damunt una taula del bar del poble, o bé, quan tenia deu anys, venent la revista *La Batalla* del Bloc Obrer i Camperol, del qual el seu pare n'era un dels dirigents locals. Als dotze anys va acabar l'escola primària i va començar a treballar com aprenent de modista.

Als setze anys va participar al famós míting de la Monumental de Barcelona juntament amb el president Lluís Companys i Federica Montseny, entre altres militants.

Autodidacta, es va formar en el periodisme militant i als divuit anys dirigia el setmanari *Juliol* de la JSUC.

Quan va esclatar la guerra civil, ella era la secretària general de l'Aliança Nacional de la Dona Jove dins de les Joventuts Socialistes Unificades de Catalunya. Va defensar la ciutat, des de les trinxeres plaça de la Bonanova, el dia que Barcelona va caure en mans de les tropes franquistes. Tenia vint anys quan es va haver d'exiliar. Un exili que, com a tants de la seva generació, va estroncar tots els seus projectes personals. Una altra de les tristes conseqüències d'haver perdut la guerra va ser deixar la seva mare i la seva germana petita a Balaguer, mentre ella fugia amb el pare.

El seu llarg exili va començar a França, on va malviure en un camp de treball; va aconseguir fugir a la República Dominicana, a Cuba i finalment a Mèxic, on s'hi va estar quatre anys; allí va poder fer estudis de periodisme a la Universitat Femenina.

Quan es va acabar la Segona Guerra Mundial, va tornar a Europa; primer va fer una estada a Belgrad, Iugoslàvia, i després va viure a Txecoslovàquia, a la ciutat de Praga, on va ser redactora i locutora de les emissions en castellà i català de la ràdio de la ciutat. Allí va formar una família i hi va viure dotze anys.

Durant aquests llargs anys d'exili sempre va haver de treballar, també en tasques ben humils, per guanyar-se la vida, però no va deixar mai d'estudiar ni de practicar el periodisme militant.

Va tornar a Catalunya, amb tres dels seus fills, l'any 1971, gràcies al seu primer èxit: *Testament a Praga*, que va escriure amb les memòries del seu pare i amb el qual va guanyar el premi Josep Pla.

Amb més de cinquanta anys i ja a Barcelona, va aconseguir viure dels seus llibres, juntament amb diferents tasques editorials, la traducció i el periodisme.

Sense deixar mai la militància, va participar activament en el moviment feminista des de la seva condició d'escriptora i conferenciant. Amb llibres com el *Maig de les dones*, crònica de les primeres jornades feministes celebrades a la Universitat de Barcelona l'any 71; *Mascles no masclistes* i «Opinió de dona».

Fou companya sentimental de Gregorio López Raimundo, figura destacada del PSUC en la clandestinitat durant la dictadura, a qui dedica els llibres *Amor clandestí* i *Informe al difunt*. I va tenir quatre fills, un dels quals és el també escriptor Sergi Pàmies.

Va guanyar el premi President Companys en els Jocs Florals de la Llengua Catalana l'any 1967 a Marsella, però es va donar a conèixer literàriament en guanyar el premi Josep Pla l'any 1970, quan encara era a l'exili: va enviar per correu l'obra *Testament a Praga*, escrit juntament amb les memòries del seu pare, Tomàs Pàmies. Una obra que no s'ha deixat d'editar des d'aleshores. Al 1974 va obtenir el premi Joan Esterlich amb *Quan érem capitans*.

Va publicar nombrosos llibres de viatges amb gran èxit, com *Matins a l'Aran*, *Busqueu-me a Granada* i *Vacances Aragoneses*.

L'any 1984 va ser guardonada amb la Creu de Sant Jordi i, el 2001, amb el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes (va ser la segona dona en obtenir-lo després de Mercè Rodoreda) i el premi de periodisme Avui.

Va morir el 13 de març de 2012. Tal com era la seva voluntat, les seves cendres descansen al costat de la tomba de la seva mare, a l'antic cementiri de Balaguer.

TERESA PÀMIES

Bibliografia

En català:

Testament a Praga, 1971, Ed. Destino (escrit amb Tomàs Pàmies, premi Josep Pla)
Va ploure tot el dia, 1974, Edicions 62
Quan érem capitans, 1974, Ed. Dopesa (Premi Joan Estelrich)
Quan érem refugiats, 1975, Ed. Dopesa
Dona de pres, 1975, Ed. Proa
Si vas a París, papà, 1975, Ed. Nova terra
Maig de les dones, 1976, Ed. Laia
Crònica de la Vetlla, 1975, Ed. Selecta
Gent del meu exili, 1975, Galba ed.
Amor clandestí, 1976, Galba ed.
Crònica de naufrags, 1977, Ed. Destino
Aquell vellet gentil i pulcre, 1978, Ed. Moll
Busqueu-me a Granada, 1980, Ed. Destino
Vacances aragoneses, 1980, Ed. Destino
Memòria dels morts, 1981, Ed. Planeta (finalista premi Ramon Llull)
Matins a l'Aran, 1982
Rosalía no hi era, 1982, Ed. Destino
Opinió de dona, 1983, Edicions 62
Massa tard per a Cèlia, 1984, Ed. Destino
Cartes al fill recluta, 1984, Ed. Pòrtic
L'aventura mexicana del noi Pau Rispa, 1985, Ed. Pòrtic
Segrest amb filipina, 1986, Ed. Destino
Mascles no masclistes, 1987, Plaza & Janés
Primavera de l'àvia, 1989, Ed. Destino
Jardí enfonsat, 1992, Ed. Destino
Coses de la vida a ritme de bolero, 1993, Ed. Empúries
Nadal a Porto, 1994, Ed. Empúries
La Noguera, 1994, Ed. Dissenys Culturals
La filla del gudari, 1997, Ed. Empúries
La vida amb cançó, 1999, Ed. Empúries
Cròniques de comiat, 2000, Ed. Empúries
Els anys de lluita. Carta a la néta sobre el comunisme, 2001, Ed. Columna
L'aventura d'envellir, 2002, Ed. Empúries
Conviure amb la mort, 2003, Ed. Empúries
Opinió inconformista, 2003, Ara Llibres
Caps de setmana a la ciutat, 2005, Ara Llibres
Estem en guerra, 2005, Cossetània ed.
Informe al difunt, 2008, La Campana

En castellà:

El romanticismo militante, 1976, Ed. Galba
Una española llamada Dolores Ibárruri, 1976, Ed. Martínez Roca
Los que se fueron, 1976, Ed. Martínez Roca
Los niños de la guerra, 1977, Ed. Bruguera
Camarera de cinco estrellas, 1984, LibrosHogar y Moda
La chivata, 1986, Ed. Planeta

Praga (colección de guías literarias Ciudades), 1987, Ed. Destino

La mujer a partir de los 40 años (escrit a mitges amb el doctor Santiago Dexeus), 1984,
Ed. La Gaya Ciencia

Rebelión de viejas, 1989, La Sal

IMATGE INSTITUCIONAL

La imatge institucional de l'Any és un retrat de Teresa Pàmies fet pel fotògraf Toni Vidal a principis dels setanta. La imatge és ben representativa perquè és de l'època en què ella feia poc que havia tornat de l'exili i començava a ser reconeguda després de rebre el premi Josep Pla per Testament a Praga el 1970.

100

Teresa
Pàmies